

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ

Кафедра клінічної психології

**КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
ТА ПСИХОТЕРАПІЇ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ
(МАГІСТЕРСЬКИХ) РОБІТ**

**Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність 053 Психологія
Освітньої програми Клінічна психологія**

Ухвалено Вченою радою КІСПП
Протокол №6
від 23 січня 2020 р.
Голова Вченої ради
Б.Г. Херсонський

Київ 2020

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту сучасної психології та психотерапії Протокол №6 від 23 січня 2020 р.

Рецензенти:

Доктор психологічних наук, ст..н.співробітник з спец.медична психологія, зав.каф. клінічної психології, Лисенко І.П.

Доктор психологічних наук, професор, Яковенко С.І.

Автори: доктор психологічних наук, доцент Н.В. Завязкіна, доктор медичних наук С.Г. Полшкова

Завязкіна Н.В., Полшкова С.Г. Методичні рекомендації з написання та оформлення кваліфікаційних (магістерських) робіт. - К.: Київський інститут сучасної психології та психотерапії, 2020 - 32 с.

Методичні рекомендації призначені для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Психологія» і висвітлюють основні питання, пов'язані з написанням та оформленням кваліфікаційних (магістерських) робіт.

В методичних рекомендаціях наведено поетапну процедуру організації дослідження, розкрито вимоги до структури кваліфікаційної роботи, рекомендації щодо оформлення результатів досліджень студентів, а також необхідні додатки.

ВСТУП

Кваліфікаційні (магістерські) роботи виконуються на завершальному етапі навчання здобувачів вищої освіти. Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері психології, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Кваліфікаційна (магістерська) робота має бути розміщена у репозитарії закладу вищої освіти.

Виконання магістерської роботи передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності; розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою роботи. Вміння означити наукову проблему, пояснити і сформулювати її актуальність, спланувати й провести емпіричне дослідження, аргументувати висновки.

Отже, починаючи підготовку магістерської роботи, здобувач має уміти:

- формулювати мету і завдання дослідження;
- складати план дослідження;
- вести бібліографічний пошук першоджерел із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- використовувати сучасні методи наукового дослідження, модифікувати наявні та відкривати нові методи у контексті завдання конкретного дослідження;
- обробляти отримані дані, аналізувати і синтезувати їх у призмі відомих літературних джерел;
- оформляти результати дослідження відповідно до чинних вимог

Обираючи тему магістерської роботи, необхідно спиратися на знання методологічних та науково-практичних проблем психології, які студент має намір досліджувати, при цьому слід враховувати наявність літературних джерел та досліджень з обраної теми, можливість збору необхідного фактичного матеріалу. Основною вимогою до вибору теми роботи є її наукова актуальність, доцільність для

наукового пошуку та відповідність освітньо-професійній програмі.

Магістерська робота - це самостійна науково-дослідна робота. Основне завдання автора - продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації, вміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання. Студент має продемонструвати набуті навички роботи з науковою літературою, вміння зіставляти й оцінювати отриману інформацію, проводити емпіричне дослідження, роботи статистичний аналіз отриманих даних, виокремлювати проблемні питання і ставити завдання, розв'язання яких допоможе вирішити ці питання. Студенти повинні продемонструвати навички використання сучасних психодіагностичних методів для проведення дослідження й отримання достовірних результатів, вміння інтерпретувати результати емпіричних досліджень, аргументувати і відстоювати свою інтерпретацію, обґрунтовувати власні висновки і практичні рекомендації.

Магістерська робота, з одного боку, має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістра, а з іншого - є самостійним оригінальним науково-практичним дослідженням студента. Магістерська робота як авторський твір має бути аналітичною, творчою, містити певні узагальнення й самостійні висновки. Вона передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових завдань.

Студент, обравши тему роботи, подає заяву на ім'я завідувача кафедри про затвердження теми дослідження. Після затвердження теми і призначення наукового керівника на засіданні кафедри студент зобов'язаний отримати від свого наукового керівника завдання на виконання роботи. Воно передбачає остаточне формулювання назви теми, графік подання науковому керівнику окремих розділів чи підрозділів і остаточний термін подання готової роботи на кафедру для рецензування.

Кафедра зберігає за собою право на певну корекцію теми дослідження, обраної студентом, або ж її відхилення, якщо вона не містить елементів новизни для наукового пошуку.

ПІДГОТОВКА РОБОТИ

Магістерська робота в основі своїй має ґрунтуватися на опрацьованих студентом джерелах та основних психологічних дослідженнях з обраної проблеми. Завдання студента - виявити обізнаність з найважливішими науковими працями, що стосуються обраної теми, і показати це у формі посилань на використані труди інших дослідників. Науковий апарат виступає обов'язковим компонентом усіх частин наукового дослідження.

Опрацювання джерел і літератури необхідно починати паралельно із складанням бібліографії. Спочатку слід проглянути спеціальну наукову літературу, бібліографічні покажчики та довідники, що дають можливість ознайомитись з рівнем розробки обраної теми в історичних дослідженнях. В першу чергу слід звернути увагу на ті роботи, що ближче за все стосуються обраної теми. Починати вивчення літератури доцільно з праць, виданих в останні 3-5 роки, а потім поступово звертатися до досліджень попередніх років.

Має сенс, при роботі з літературою, готувати виписки з джерел та групувати їх за розділами чи підрозділами з посиланням на ті джерела, звідки вони взяті. При написанні роботи це дасть можливість зробити точне посилання на використаний матеріал і сприятиме його систематизації, оскільки під час підготовчого періоду виписок накопичується дуже багато. Опрацьовуючи наукову літературу, студент дає самостійну оцінку досягненням попередніх дослідників, які розробляли чи торкалися окремих аспектів обраної теми, здійснює огляд і на цій основі визначає завдання свого дослідження. Слід прагнути до залучення і аналізу якомога більшої кількості різних за характером критичних досліджень і документів з теми роботи.

ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ РОБОТИ

Перед тим, як розпочати написання магістерської роботи, варто скласти хоча б її приблизний план. Такий підхід дозволяє з самого початку окреслити ключові проблеми обраної теми, виділити відповідні розділи і їх приблизний обсяг. Згодом це дозволить викладати матеріал цілісно, послідовно і уникнути суперечностей та повторів.

Магістерська робота має містити:

1. Титульний аркуш (див. Додаток А).
2. Зміст (план) (див. Додаток Б).
3. Перелік умовних скорочень, позначень, термінів (у разі необхідності)
4. Вступ
5. Основну частину (зміст роботи, викладений у розділах, підрозділах)
6. Висновки
7. Список використаних джерел і літератури (див. Додаток Г)
8. Додатки (у разі необхідності)

Титульний аркуш містить назву міністерства, якому підпорядковано навчальний заклад (Міністерство освіти і науки України), назву навчального закладу, де виконана робота (Київський інститут сучасної психології та психотерапії), кафедри (клінічної психології); назву роботи; прізвище, ім'я, по-батькові автора; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали наукового керівника (див. Додаток А).

Назва роботи має бути стислою, конкретною, відповідати спеціальності та суті дослідженої проблеми, вказувати на предмет і мету дослідження. У назві не бажано використовувати ускладнену, узагальнюючу чи псевдонаукову термінологію.

Зміст (план) подають на початку роботи. Він включає найменування всіх структурних розділів та підрозділів роботи (якщо вони мають заголовки) та нумерацію їх початкових сторінок (див. Додаток Б). Заголовки у змісті та заголовки розділів і підрозділів у тексті роботи мають бути ідентичними. Їх не можна скорочувати або подавати в іншій редакції.

Перелік умовних скорочень має містити всі прийняті у кваліфікаційній роботі малопоширені умовні позначення, скорочення і терміни. Його розміщують безпосередньо після змісту, починаючи з нової сторінки. Незалежно від цього при першій згадці цих елементів в основній частині роботи наводять їх розшифровку.

У вступі розкриваються:

1. Актуальність і доцільність роботи;
2. Значимість наукової проблеми;
3. Подається літературний огляд і аналіз досліджуваної проблеми;

4. Аргументується наукова новизна теми.
5. Визначаються:
6. Об'єкт дослідження;
7. Предмет дослідження;
8. Мета;
9. Завдання роботи.
10. Методи дослідження, використані для розв'язання поставлених в роботі завдань.

Мета повинна бути сформульована таким чином, щоб вказувати на об'єкт та предмет дослідження.

Виходячи з назви магістерської роботи формулюють мету і завдання.

Мета формулюється коротко і точно, висловлюючи те основне, що хоче зробити автор, який результат він має одержати. Метою може бути, наприклад, експериментальне обґрунтування певного психологічного впливу, на основі модельних характеристик психофізіологічного стану людини, розробка технології психодіагностичного дослідження тощо. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Потрібно уникати використання слова «Ціль» або «Цілі» замість «Мета».

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної (магістерської) роботи, яка визначається на титульному аркуші, як і назва.

Об'єкт - це процес або явище, що породжують проблемну ситуацію і обрані для вивчення. Проте об'єкт дослідження слід формулювати не досить широко, а так, щоб можна було прослідкувати явища об'єктивної реальності.

Предмет - це те, що міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співставляються між собою як загальне і часткове. Саме предмет дослідження визначає тему магістерської роботи, що виноситься на

титульний аркуш як заголовок.

Визначаючи об'єкт, треба знайти відповідь на запитання: що розглядається? Предмет визначає аспект розгляду, дає уявлення про зміст об'єкта дослідження, про те, які нові відношення, властивості, аспекти й функції об'єкта розкриваються. Інакше кажучи, об'єктом виступає те, що досліджується, а предметом - те, що в цьому об'єкті має наукове пояснення. Таким чином, предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Наприклад: якщо тема звучить як «Дослідження оціночної тривожності у молодших школярів», то об'єкт дослідження буде «оціночна тривожність», а предмет «Дослідження оціночної тривожності у молодших школярів».

У вступі подається критичний огляд (характеристика) використаної літератури та джерел, в який включають найбільш цінні, актуальні роботи. При цьому недостатньо обмежуватись лише простим переліком авторів та назвами творів. Необхідно дати самостійну оцінку тим працям, які згадуються в роботі, довести їх значимість, зазначити переваги чи недоліки. Таким чином, студент має окреслити основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. В огляді не слід наводити повний бібліографічний опис публікацій, що аналізуються, достатньо вказати автора і назву його праці, а у посторінкових посиланнях дати повний опис. Стисло, систематизовано і критично аналізуючи роботи попередників, автор повинен визначити ті питання, які залишилися невирішеними, довести доцільність підготовки своєї роботи.

Завдання дослідження - це певні етапи наукової розвідки, засоби реалізації визначеної мети. Завдання мають бути чіткими, лаконічними (див. Додаток В).

Характеризуючи методи дослідження, слід перераховувати їх коротко та конкретно, вказувати, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Такий підхід дає можливість пересвідчитись у логічності та доцільності застосування саме обраних методів.

Формулювати завдання необхідно чітко та лаконічно, оскільки описання їх вирішення становить зміст розділів роботи. Таких завдань може бути 4-5. Більшу кількість завдань в межах виконання даних робіт виконати практично не можливо. Як

правило, кожне завдання формулюється у вигляді, доручення наприклад, «Вивчити...», «Розробити...», «Виявити...», «Встановити...», «Обґрунтувати...» тощо.

Наукова новизна одержаних результатів - це стислий опис нових наукових положень, запропонованих особисто студентом. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток). Кожне наукове положення чітко формулюють, виокремлюючи його основну сутність, акцентуючи вагу на рівні досягнутої новизни.

Основна частина роботи поділяється на розділи, підрозділи, в яких з висвітленням повнотою викладаються результати наукових пошуків студента, з висвітленням того нового, що він вносить у розробку проблеми. При складанні початкового змісту, розбиваючи наявний матеріал на розділи, слід дотримуватися принципу змістовного навантаження (важливості) тієї чи іншої частини роботи. Як правило, робота складається з розділів, а ті в свою чергу можуть поділятися на підрозділи, пункти, підпункти, кількість яких може бути різною, але становити більше одного. При цьому важливо, щоб зміст кожного розділу чи підрозділу був співзвучний його назві, характеризувався глибоким аналізом досліджуваного питання, його науковим обґрунтуванням.

Розділи мають бути логічно пов'язані один з одним. Наприкінці кожного розділу необхідно подавати короткі (до 1 стор.) висновки, виділяти які з нової сторінки непотрібно.

Висновки викладають найбільш важливі наукові (якщо є, то і практичні) результати, одержані в процесі наукового вивчення проблеми. Вони мають містити формулювання розв'язаної наукової проблеми, власної концепції обраного питання, основні положення та аналіз емпіричних результатів, здобуті в ході самостійного наукового дослідження. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень та повинні *відповідати поставленим завданням*. У висновках необхідно зазначати не тільки те позитивне, що вдалося виявити в результаті вивчення теми, але й недоліки у роботах попередників та проблеми, що залишилися нерозв'язаними. Основна вимога до заключної частини - не повторювати текстуально зміст вступу, основної частини

роботи і висновків, зроблених у розділах.

Обов'язкова складова магістерської роботи - **список джерел і літератури**. Він має розміщуватись після основного тексту роботи (висновків), але перед додатками (див. Додаток Г).

Додатки подаються у роботі в разі необхідності як її логічне продовження. Їх розміщують у порядку появи посилань у тексті. До них доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи, наприклад, детальний опис методик, великі статистичні таблиці, схеми, графіки, ілюстрації тощо. На кожен наведену автором таблицю, ілюстрацію обов'язково потрібно робити посилання в тексті, їх матеріали мають бути проаналізовані, а не просто подані наприкінці роботи для збільшення її обсягу.

Кожний такий додаток слід починати з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, «Додаток А», «Додаток Б».

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

Загальні вимоги. Наукова робота друкується за допомогою комп'ютера з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці. Має використовуватися шрифт "Times New Roman", розмір "14".

Аркуші обов'язково переплітаються в тверду обкладинку. Робота виконується державною мовою й оформлюється згідно з сучасними правилами граматики та синтаксису.

Обсяг магістерської роботи - не менше 80 сторінок.

Текст роботи потрібно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – не менше 3 см, правий - не менше 1 см, верхній і нижній - не менше 2 см.

Заголовки структурних частин роботи (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, ДОДАТКИ), назви розділів друкуються

великими літерами симетрично до тексту (по центру сторінки), напівжирним шрифтом.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Заголовок має складатися з одного речення. Як виключення допускається більш довга назва. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого у підбір до тексту, ставиться крапка. Переноси слів у заголовках не дозволяються. Всі заголовки слід виділяти жирним накресленням шрифту.

Кожну велику структурну частину роботи - вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і літератури, додатки - треба починати з нової сторінки. Підрозділи та підпункти з нової сторінки не починають.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка підпункту) та текстом становить 2-3 інтервали.

Нумерація. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який не нумерується. Нумерацію розпочинають з наступної сторінки (АНОТАЦІЯ) з цифри 2. Номер виставляють у правому верхньому куті сторінки.

Розділи нумеруються римськими цифрами, починаючи з одиниці. Номер розділу ставлять після слова РОЗДІЛ (без знаку №). Назви основних розділів бажано виділяти збільшеним розміром шрифту, наприклад «16» або «18» pt.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу (арабськими цифрами). Номер підрозділу складається із номера розділу та порядкового номера підрозділу, які розділяють крапкою. Розмір шрифту заголовків підрозділів має бути таким самим, що і розмір шрифту основного тексту.

Наприклад:

РОЗДІЛ I

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ БАТЬКІВСЬКОГО ВІДНОШЕННЯ ДО ДІТЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ЗДОРОВ'Я

1.1. Поняття батьківського відношення в сучасній психології

Таблиці, схеми, ілюстрації можна подавати як в основному тексті роботи, так і в Додатках. Їх нумерацію слід здійснювати наступним чином. В основному тексті нумерують послідовно у межах розділу, наприклад: Табл. 1.1 (перша таблиця першого розділу). Номер таблиці подається праворуч, її назва (без лапок) подається вгорі, безпосередньо над текстом таблиці, по центру. Крапку в кінці назви не ставлять.

Наприклад:

Табл.1.1.

Розподіл досліджуваних по статі

Малюнки розміщують по тексту роботи схожим чином. В основному тексті нумерують послідовно у межах розділу, наприклад: *Рис. 1.1* (перший рисунок першого розділу). Номер рисунку подається знизу, курсивом, продовженням слугує його назва (без курсиву та лапок), безпосередньо під рисунком, по центру. Крапку в кінці назви не ставлять.

Наприклад:

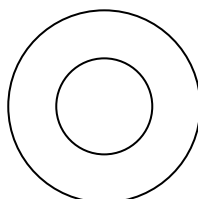

Рис.1.1. Розподіл досліджуваних за освітою

ЗАГАЛЬНА СТРУКТУРА РОБОТИ

Основна частина складається щонайменше з трьох розділів. Зміст розділів повинен точно відповідати темі магістерської роботи та повністю розкривати її.

У першому розділі рекомендується наводити огляд існуючих у відповідній галузі досліджень, що розв'язує сформульоване теоретичне завдання. Обсяг першого

(теоретичного) розділу роботи не повинен перевищувати сукупний обсяг емпіричної частини (другий та третій розділи).

Другий розділ має містити методологічне обґрунтування власного емпіричного дослідження, а також відомості про обрані чи самостійно розроблені дослідницькі методики, дані перевірки їх психометричних якостей, аналіз цих даних, висновки щодо доцільності їх використання в емпіричному дослідженні.

У третьому розділі описується проведене емпіричне (експериментальне) дослідження, аналізуються його результати, відбувається їх співставлення з результатами аналогічних вітчизняних та зарубіжних досліджень. Кількість розділів може бути більшою, якщо це відповідає авторському задуму.

У висновках подаються узагальнюючі результати дослідження та викладаються найбільш важливі наукові (якщо є, то і практичні) результати, одержані в процесі наукового вивчення проблеми. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень та повинні **відповідати поставленим завданням**. Основна вимога до заключної частини - не повторювати текстуально зміст вступу, основної частини роботи і висновків, зроблених у розділах.

До загального обсягу наукової роботи не зараховуються список джерел і літератури, додатки, ілюстрації, але сторінки, на яких вони містяться, обов'язково наскрізно нумеруються. Нумерація сторінок розділів, підрозділів, таблиць здійснюється арабськими цифрами.

Посилання.Список використаних джерел складається в алфавітному порядку чи у тому порядку, у якому посилання на відповідні літературні джерела зустрічаються у тексті. Не варто вводити до бібліографічного списку праці, на які немає посилання у тексті роботи і які фактично не були використані, а також енциклопедії, довідники, науково-популярні книжки, газети. Посилання на ресурси Інтернет допускається тільки із зазначенням автора, назви твору та року його опублікування.

Розрізняють такі види посилань, як цитати, зноски, бібліографія (список використаних джерел і літератури). Посилатися слід на останні видання публікацій документів, хрестоматій, монографій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, що не включено до останнього

видання. Деякі приклади оформлення бібліографічних посилань відповідно до чинних нині вимог наведено у Додатку №4.

Правила посилання.

1. Книгу для цитування вибирають за останнім або авторизованим виданням. Бажано не вилучати окремих слів чи фраз із тексту, цитату не скорочувати, подавати її повністю, але з коментарем. При скороченні цитати обов'язково вживати три крапки [...].

2. Використану в тексті цитату беруть у лапки і відповідно нумерують у квадратних дужках у відповідності із зазначенням джерела згідно з правилами бібліографічного опису.

3. До тверджень інших авторів, не цитованих, а вільно переказаних у тексті, подають точний бібліографічний опис у квадратних дужках.

4. Цитата, взята не з першоджерела, а з іншої наукової роботи, подається за останнім джерелом. У цьому випадку вводять такі пояснювальні слова: "Цит. за кн.:" або "Див.:".

У "Висновках" роботи цитування не рекомендується.

Посилання треба розташувати в тексті (посторінкові). Вони можуть містити як текстовий матеріал (примітки, коментарі, уточнення), так і бібліографічні дані про працю, що згадується у тексті роботи чи у виносці.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Метод (з гр.) - спосіб пізнання, дослідження явищ природи, суспільного життя, розвитку особистості. Це також сукупність прийомів чи операцій практичного або теоретичного визначення дійсності, підпорядкованих вирішенню конкретного наукового завдання. Методика (з гр.) - сукупність методів, прийомів проведення будь-якої роботи. В психологічному дослідженні - це формалізовані правила збору, обробки і аналізу інформації. За допомогою методики фіксують характеристики поведінки та результати зовнішніх впливів на суб'єкт.

При виборі методів потрібно керуватись метою, завданнями, умовами дослідження. Слід враховувати можливості і обмеження різних методів та

пам'ятати, що при вивченні будь-яких психічних явищ дані повинні бути представлені в кількісних і якісних характеристиках, у співставленні індивідуальних характеристик з загальною тенденцією змінюваності і розвитку, за суб'єктивними оцінками і об'єктивними даними.

Формування вибірки досліджуваних

Основними вимогами, які пред'являються до вибірки є адекватність та репрезентативність. *Адекватною* вважається вибірка достатнього обсягу (розміру) для того, щоб кількісні характеристики мали достатній рівень достовірності. *Репрезентативність* - представленість, показовість, відповідність характеристик, одержаних в результаті часткового (вибіркового) обстеження будь-якого об'єкта, характеристикам цього об'єкта в цілому, що дозволяє розповсюдити висновки часткового обстеження на всю популяційну сукупність (генеральну сукупність). Обсяг вибірки. Бажано розраховувати обсяг вибірки, використовуючи методи математичного планування експерименту. В більшості випадків для виявлення відмінностей на достовірному рівні сумарний обсяг експериментальної і контрольної групи повинен бути не менше 50 осіб. Експериментальна і контрольна група повинні бути приблизно рівні за чисельністю.

Робота може бути виконана на експериментальній вибірці 20-25 осіб, з обґрунтуванням складностей, які виникли. Або такі вибірки виправдані при дослідженні психічних ознак, які рідко зустрічаються в популяції, чи при дослідженні унікальних здібностей людини. Інакше в магістерській роботі це приводить до зниження оцінки.

ПЕРЕВІРКА НА ПЛАГІАТ

Кваліфікаційні (магістерські) роботи здобувачів вищої освіти Інституту в обов'язковому порядку перевіряються на присутність академічного плагіату відповідно до норм Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників у Київському інституті сучасної психології та психотерапії"

Для інтерпретації розрахованого значення індексу унікальності тексту слід керуватись наступними критеріями:

Для кваліфікаційних робіт магістрів	80-100%	Високий рівень унікальності (робота допускається до захисту та/або опублікування)
Для кваліфікаційних робіт магістрів	65-79%	Середній рівень унікальності (робота потребує уваги з боку наукового керівника (рецензентів, редакторів); може бути повернута на доопрацювання і повторну перевірку)
Для кваліфікаційних робіт магістрів	50-64%	Низький рівень унікальності (робота потребує особливої уваги з боку наукового керівника (рецензентів, редакторів); очевидно, є потреба у доопрацюванні та повторній перевірці);
Для кваліфікаційних робіт магістрів	49% і нижче	Недопустимо низький рівень унікальності (робота повинна бути відхилена і може бути прийнята до повторного розгляду лише за умов докорінної переробки)

Перевірка на плагіат здійснюється відповідальним за таку роботу працівником кафедри та/або сам автор роботи за допомогою рекомендованих Інститутом програмних засобів, а саме www.unicheck.com. Порядок здійснення перевірки на академічний плагіат викладений в Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників у Київському інституті сучасної психології та психотерапії

Термін надання до кафедри необхідної документації, щодо проходження на плагіат здійснюється не пізніше, ніж за десять днів до запланованого захисту.

ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Після того, як окремі розділи або робота в цілому написані, вони передаються науковому керівнику. Останній переглядає їх і висловлює свої зауваження, які мають

бути враховані та виправлені студентом перед тим, як робота подається для попереднього захисту. Остаточний варіант кваліфікаційної роботи (надрукований та переплетений) студент передає науковому керівникові. Він, у свою чергу, пише відгук, де рекомендує виконану роботу до захисту.

Однією з умов рекомендації є завчасне подання кваліфікаційної роботи, але не менше, ніж за десять днів до захисту. Несвоєчасне подання роботи без поважних причин може мати негативні наслідки аж до відмови рекомендувати роботу до захисту.

Магістерська робота передається на рецензування на кафедри інших вузів відповідного профілю (рецензентом не може бути член кафедри, на якій виконана випускна робота). Рецензент, ознайомившись з роботою, пише розгорнутий відгук, де відзначаються всі позитивні риси дослідження, а також недоліки роботи. За кілька днів до захисту студенту-випускнику дається можливість ознайомитися з рецензією, і він готується до захисту. У тому випадку, коли зауваження рецензента мають принциповий характер, студент може виправити недоліки роботи. Проте, студенти мусять пам'ятати, що кваліфікаційні роботи, які не мають письмового відгуку наукового керівника чи письмової зовнішньої рецензії, до захисту не допускаються.

Захист магістерських робіт проводиться на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії.

У своєму виступі (не більше, ніж 15 хвилин) випускник стисло викладає наступні положення: актуальність теми дослідження, об'єкт, предмет, мета і завдання, які стояли перед дослідником. Окреслює обрані методики дослідження та описує вибірку. Слід показати, що вдалося встановити, виявити, довести. Особливо важливо показати, що нового вніс автор у вивчення теми, які джерела і літературу (вітчизняну й іноземну) використав, яких наукових висновків дійшов.

Члени Екзаменаційної комісії та присутні на захисті ставлять випускникові запитання, на які йому необхідно дати чітку і змістовну відповідь відразу або наприкінці захисту. Необхідно пам'ятати, що оцінка, яка виставляється, залежить від того, на якому рівні написана робота студента, як вона захищається, а також від того, якою мірою автор володіє матеріалом і наскільки вільно він ним оперує. Результати

захисту оцінюються на “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”.

Результати захисту магістерської роботи обговорюються на закритому засіданні ЕК і оголошуються того ж дня після оформлення протоколів Головою Захищені роботи здаються на зберігання в архів Інституту.

У тих випадках, коли захист магістерської роботи визнається незадовільним, Екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент-випускник подати на повторний захист ту ж роботу з певним доопрацюванням, або ним має бути розроблена нова тема. До повторного захисту магістерська робота може бути допущена через рік, під час роботи Екзаменаційної комісії.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Атестація проводиться у вигляді публічного захисту. Для оцінювання результатів навчання застосовується 100-бальна шкала.

Сума балів	Оцінка ECTS	Національна оцінка
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81	C	Добре (в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок)
64-73	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63	E	Задовільно (задовольняє мінімальні критерії)
35-59	FX	Незадовільно (із можливістю повторного складання)
1-34	F	Незадовільно (із обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Оцінка «відмінно» виставляється, якщо:

- зміст роботи відповідає обраній темі;
- робота виконана самостійно, має творчий характер і певну новизну;
- наявний літературний огляд обраної проблеми;
- тема розкрита глибоко, всебічно, виклад матеріалу логічний;
- правильно і адекватно використовується наукова термінологія;
- стиль викладу - науковий;

- виклад матеріалу літературною українською мовою;
- робота оформлена відповідно до встановлених вимог, наявний відповідний науковий апарат (посилання), максимально повний список використаних джерел і літератури;
- робота відповідає вимогам щодо перевірки на плагіат (див табл..1)
- робота вчасно подана до захисту;
- на захисті продемонстровані глибокі знання предмету дослідження, вміння викласти у стислій формі отримані результати дослідження, аргументовано давати відповіді на запитання членів комісії.

Оцінка «добре» виставляється, якщо:

- тема відповідає спеціальності;
- зміст роботи загалом відповідає обраній темі;
- робота актуальна, виконана самостійно;
- є джерелознавчий огляд проблеми;
- аспекти обраної проблеми розкриті нерівномірно, не повністю;
- висновки в роботі недостатньо аргументовані, уривчасті;
- складена достатня бібліографія по темі роботи;
- робота відповідає вимогам щодо перевірки на плагіат (див табл..1)
- робота вчасно подана до захисту;
- на захисті студент продемонстрував достатнє знання теми дослідження, відповідав на запитання членів комісії.

Оцінка «задовільно» ставиться, якщо:

- студент показав достатні знання з відповідної спеціальності;
- зміст роботи частково не відповідає заявленій темі;
- дослідження не є актуальним, в основному повторює усталені в психології оцінки;
- порушена логіка викладу матеріалу, не всі заявлені завдання розкриті, назви підрозділів роботи, зазначені у змісті, не ідентичні поданим в основній частині;
- в роботі наявні певні термінологічні неточності;
- не використана новітня література з обраної проблеми;

- робота відповідає вимогам щодо перевірки на плагіат (див табл.1)
- невірно оформлений науково-довідковий апарат, є численні граматичні і стилістичні помилки;
- в дослідженні використано невалідний психодіагностичний інструментарій
- висновки в роботі досить загальні, мало пов'язані із викладеним матеріалом;
- робота подана науковому керівнику із запізненням;
- на захисті студент відповідав не на всі запитання членів комісії, репрезентація роботи є невпевненою.

Оцінка «незадовільно» ставиться у тому разі, якщо:

- студент нехтував консультаціями наукового керівника,
- не зміг чітко сформулювати об'єкт, предмет, мету і завдання наукового дослідження,
- робота має компілятивний характер, ґрунтується на обмеженому колі робіт загального змісту (підручників, посібників, енциклопедій), не враховані публікації і спеціальні дослідження по темі;
- робота не відповідає вимогам щодо перевірки на плагіат (див табл.1)
- на захисті студент виявив досить уривчасте розуміння предмету вивчення, не зміг відповісти на запитання членів комісії, що свідчить про несамотійне виконання кваліфікаційної роботи.

Додаток А

Зразок оформлення титульної сторінки магістерської роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ**

Кафедра клінічної психології

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему: _____

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
Спеціальності 053 Психологія
Освітньо-професійна програма Клінічна
психологія

(прізвище та ініціали)
Керівник _____

(вчене звання, науковий ступінь,
прізвище та ініціали)

Кількість балів _____
Національна шкала _____
Оцінка ECTS _____

Робота рекомендована до захисту
рішенням кафедри клінічної психології

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

Зав. кафедри _____
підпис (наукова ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Київ–20__

Додаток Б
Зразок оформлення змісту

ВСТУП

РОЗДІЛ I.....

1.1.....

1.2.....

1.3.....

Висновки до розділу I

РОЗДІЛ II.....

2.1.....

2.2.....

2.3.....

Висновки до розділу II

РОЗДІЛ III.....

3.1.....

3.2.....

3.3.....

Висновки до розділу III

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Додаток В

Засоби текстового зв'язку в науковій праці

Визначення наукових завдань	<p>Вивчити...</p> <p>Визначити...</p> <p>Виокремити...</p> <p>Висвітлити нові підходи дослідників до ..</p> <p>Виявити, систематизувати, класифікувати і охарактеризувати ...</p> <p>Відобразити...</p> <p>Дослідити...</p> <p>З'ясувати...</p> <p>Обґрунтувати...</p> <p>Окреслити недосліджені, недостатньо вивчені або сфальсифіковані аспекти проблеми,</p> <p>Осягнути вагомість й значення дослідних результатів та визначити їх залежність від ...</p> <p>Охарактеризувати...</p> <p>Показати...</p> <p>Проаналізувати...</p> <p>Провести аналіз основних засад...</p> <p>Прослідкувати...</p> <p>Простежити...</p> <p>Розглянути...</p> <p>Розкрити основний зміст...</p> <p>Розширити ...</p> <p>Сформулювати актуальні наукові проблеми подальшого вивчення...</p> <p>Уточнити...</p>
Послідовність викладу	<p>По-перше, по-друге, по-третє... З одного боку, з іншого боку... Насамперед...</p> <p>Передусім...</p> <p>Спочатку...</p> <p>Тепер...</p> <p>Далі.</p> <p>Водночас...</p> <p>Після того як.</p> <p>Нарешті...</p> <p>На закінчення...</p>

Ступінь вірогідності повідомлення	Очевидно... Безумовно... Без сумніву... Безперечно... Напевне... Певно... Певна річ... Звичайно... (Як) Відомо... Мабуть...
Послідовність у часі	Спочатку, потім, тепер... Насамперед... Перш ніж...
Причина і наслідок, умова і наслідок	Якщо ..., то... Оскільки... Тому. (А) Відтак... Таким чином... Внаслідок... Завдяки тому, що ... У зв'язку з тим, що... Через те, що... В результаті... Отже... Зважаючи на те, що... З огляду на те, що... З огляду на викладене вище... Це спричиняється
Зіставлення, протиставлення	Так само, як і. Як., так і... Проте... Навпаки... У той самий час... Однак... Втім...
Доповнення, уточнення	Водночас... Зокрема... Крім того... Щоправда... Наприклад... Як-от... Разом з тим... Точніше... Зауважимо...
Перехід до нової думки	Розгляньмо... Перейдемо до... Ще одне:

Визначення результатів	Простежено ...(зв'язок з (літ)). У порівняльному ключі зроблено класифікацію методологічних підходів, застосовуваних до вчення... Доведено... Окреслено понятійний апарат... Сформульовано авторське трактування понять... Обґрунтовано (поняття).
Узагальнення, висновок	Отже. Таким чином. Узагальнюючи сказане. З розглянутого можна зробити такі висновки. Зважаючи на викладене вище. Звідси. Підсумовуючи.

Додаток Г

Зразки бібліографічного опису різних видів наукової літератури

Вид	Приклад оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел
Книга одного автора	Лінч Дж. Середньовічна церква. Коротка історія / Пер. з англ. В. Шовкуна. Київ: Основи, 1994. 492 с. Bruce Lincoln W. In the Vanguard of Reform: Russia's Enlightened Bureaucrats? 1825-1861. De Kalb: Northern Illinois University Press, 1990. 245 p.
Книга двох, трьох, чотирьох авторів	Харишин М., Мордвінцев В. Російське самодержавство та Київська митрополича кафедра, або як Українська православна церква позбулася автокефалії. Київ: Братство УАПЦ "Світло для світу", 1999. 333 с. Киняпина Н. С., Блиев М.М., Дегоев В. В. Кавказ и Средняя Азия во внешней политике России. XVIII в. - 80-е годы XIX в. Москва: Изд-во МГУ, 1984. 328 с. Мировая художественная культура. XX век. Кино, театр, музыка / Баженова Л. М., Некрасова Л. М., Курчан Н. Н., Рубинштейн И. Б. Санкт-Петербург: Питер, 2008. 432 с.
Книга п'ятьох і більше авторів	Історія України : навчальний посібник / В. Ф. Верстюк, О. В. Гарань, О. І. Гуржій та ін.; під ред. В. А. Смолія. 3-те вид., доп. й перероб. Київ: Альтернативи, 2002. 472 с.
Без автора / колектив авторів	История России XIX - начала XX в. Учебник для исторических факультетов университетов / Под ред. В. А. Федорова. Москва: Издательство Зерцало, 2000. 752 с. Культурология. XX век: Антология / Перевод / Сост. С. Я. Левит. Москва: Юристъ, 1995. 703 с.
Збірки наукових праць	Наукові записки : зб. праць молодих вчених та аспірантів. Т. 11 / Нац. Акад. наук України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського; ред. кол.: Сохань П. (відп. ред.) та ін. К., 2005. 455 с.
Стаття в збірнику	Некрасов Г. А. Учреждение коллегий в России и шведское законодательство // Общество и государство феодальной России: Сб. статей, посвящ. 70-летию акад. Л. В. Черепнина / АН СССР, Отд-ние истории, Ин-т истории СССР; Отв. ред. д-р ист. наук В. Т. Пашуто. Москва: Наука, 1975. С. 334-343.
Стаття в журналі	Білоус Н. Київські війти XVI - першої половини XVII ст. Київська старовина. 2002. № 3. С. 32-51. Brooks Nathan M. Alexander Butlerov and the Professionalization of Science in Russia // The Russian Review. 1998. Vol. 57, № 1. P. 10-24.
Тези доповідей	Дзюба О. Києво-Могилянська академія і Київський магістрат // Самоврядування в Києві: історія та сучасність. Матеріали міжнародної конференції, присвяченої 500-річчю надання Києву магдебурзького права (26-27 листопада 1999 р., м. Київ) / Київська міська рада, Фонд ім. Фрідріха Еберта. К., 2000. С. 162-166.

Дисертація	Білан Г. І. Обновленський рух в Україні 20 - 30-х рр. XX ст.: дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01. Київ, 2005. 275 с.
Автореферат дисертації	Баженова Г. Ю. Міжнародні зв'язки істориків Росії (друга половина XIX - початок XX ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.02 "Всесвітня історія" / Г. Ю. Баженова; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2008. 20 с.
Словники, довідники	Масленіков В. Стародавня історія України в легенді про братів-засновників Києва та в інших легендах і джерелах : Історичний етимологічний словник. Вид. 2-е. Київ: [б. в.], 2004. 92 с. Ислам: Энциклопедический словарь / АН СССР, Ин-т востоковедения. Москва: Наука, 1991. 311, [4] с. Словник іншомовних слів: 23 000 слів та термінологічних сполучень / уклад. Л. О. Пустовіт та ін. Київ: Довіра, 2000. 1018 с. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник : Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / КНУТШ; Ред. кол.: В. М. Литвин та ін. Київ: Вища школа, 2002. 432 с.
Електронні ресурси	Когут З. Истоки парадигмы единства: Украина и создание русской национальной истории (1620-е - 1860-е гг.) // Ab Imperio: електрон. версія журн. 2001. № 1-2. Режим доступу: http://abimperio.net/cgi-bin/aishow.pl?stateHndex_rus&idlang=2 (дата звернення 15.09.2016) Зінченко О. Україна-Польща: Глухий кут історичного діалогу. Чи буде перезавантаження? // Дзеркало тижня: електрон. версія газ. 2016. № 38-39. 22 жовт. Дата оновлення: 22.10.2016. URL: http://gazeta.dt.ua/HISTORY/ukrayina-polscha-gluhiy-kut-istorichnogo-dialogu-chi-bude-perezavantazhennya-.html (дата звернення: 13.12.2016) Степанов В. Интернет в профессиональной информационной деятельности [Електронний ресурс]: учеб. пособие. Електрон. текст. дані. 2006. Дата оновлення: 28 лип. 2006. URL: http://textbook.vadimstepanov.ru/index.html (дата звернення: 13.12.2016) Термины и понятия по истории России VI - XVII веков [Электронный ресурс] // История России с древнейших времён до наших дней. Режим доступу: http://hister1.ru/slovar/ (дата звернення 11.12.2016)

Додаткова література

1. *Баловсяк Н.В.* Реферат, курсовая, диплом на комп'ютері. Популярний самоучитель. Санкт-Петербург: Питер, 2007. 176 с.
2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с. (Видання офіційне).
3. *Задорожна Н.В., Євдокимова Н.М., Решетняк Т.І.* Науково-дослідна робота студента на прикінцевому етапі навчання в бакалавраті: науковий семінар, курсова робота-есе: навчально-методичний посібник. Київ: КНЕУ, 2007. 120 с.
4. Основи науково-дослідної роботи: Навч. посіб. для студентів, аспірантів і докторантів філософського ф-ту / Упоряд. А.Є. Конверський, В.І. Лубський, Т.Г. Горбаченко та інш.; за ред. д-ра філос. наук, проф. А.Є. Конверського. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2004. 186 с.
5. Основні вимоги до структури й оформлення кваліфікаційних робіт (магістерської роботи) [Електронний ресурс] / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Електрон. текст. дані. Режим доступу: http://journ.univ.kiev.ua/files/mag_vymohy.pdf (дата звернення: 26.02.2018)
6. *Петрук В.Г., Володарська Є.Т., Мокін В.Б.* Основи науково-дослідної роботи. Навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2006. 144 с.
7. *Рудь М.О.* Методичні рекомендації по написанню курсових, дипломних і магістерських робіт / від. ред. Ставнюк В.В. Київ: [б. в.], 2011. 30 с.
8. *Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М.* Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник для студ. вищ. навч. закладів. Київ: Знання, 2002. 295 с.
9. *Эко У.* Как написать дипломную работу. Гуманитарные науки: Учебно-методическое пособие / Пер. с ит. Е. Костюкович. Москва: Книжный дом «Университет», 2003. 240 с.

ТЕМАТИКА МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

1. Сексуальне задоволення, як чинник психічного здоров'я жінки
2. Особливості адитивної поведінки осіб раннього дорослого віку
3. Батьківське виховання як чинник цінностей особистості
4. Особистісні особливості працівників Міністерства внутрішніх справ України
5. Особливості копінг-стратегій осіб, які займаються екстремальними видами спорту
6. Особливості конфліктів в сім'ях з різною задоволеністю шлюбом
7. Особистісні особливості жінок з хронічним алкоголізмом
8. Особливості емоційної сфери військовослужбовців після демобілізації із зони бойових дій
9. Гендерні особливості емоційного інтелекту
10. Особливості ціннісних орієнтацій дівчат-першокурсниць
11. Рівень суб'єктивного благополуччя в осіб, схильних до перфекціонізму
12. Особливості копінг-стратегій молодих матерів
13. Особистісні чинники вибору способу творчої самореалізації
14. Психологічні особливості підприємців мережевого бізнесу
15. Особистісні чинники суб'єктивного благополуччя спеціалістів ІТ сфери
16. Ціннісні орієнтації як чинник задоволеності життям у жінок середнього віку в Україні
17. Особливості тривожності в осіб похилого віку
18. Емоційні порушення у жінок, які страждають на безпліддя
19. Алекситимія як чинник якості міжособистісних відносин студентів
20. Психологічні особливості жінок з порушеннями харчової поведінки
21. Особливості міжособистісних відносин фахівців ІТ сфери
22. Особистісні характеристики жінок, що постраждали від домашнього насильства
23. Особливості Я-образу жінок середнього віку
24. Гендерні особливості ставлення до інновацій
25. Особливості копінг-стратегій осіб з різною мотивацією до успіху
26. Особистісні особливості осіб, які вживають психоактивні речовини
27. Рівень тривожності, як чинник стресового реагування особистості
28. Гендерні особливості соціально-психологічної адаптації мігрантів
29. Особливості материнської взаємодії з дітьми з розладами аутистичного спектру
30. Особливості лідерства серед працівників ІТ сфери
31. Образ батьківської сім'ї як чинник життєвих цінностей в осіб раннього дорослого віку
32. Стиль керівництва як чинник емоційного вигорання персоналу організації
33. Гендерні особливості ставлення до старості
34. Психологічні чинники надмірної ваги в жінок молодого віку
35. Особливості перебігу кризи дорослого віку осіб, які вступили в ранній шлюб
36. Особливості стресостійкості працівників організацій сучасного типу
37. Особливості внутрішньо особистісних конфліктів осіб дорослого віку

38. Чинники задоволеності материнством у жінок, які мають дітей дошкільного та молодшого шкільного віку
39. Вплив дитячо-батьківських відносин на рівень тривожності у дітей молодшого шкільного віку
40. Психологічні особливості сором'язливості особистості в молодому та зрілому віці
41. Індивідуально-психологічні особливості психотерапевтів початківців, як фактор особистісного вибору психотерапевтичного напрямку
42. Образ сім'ї у підлітків з дисфункціональних сімей
43. Рефлексія і емпатія, як механізм формування професійної позиції у студентів психологів в процесі навчання
44. Гендерні аспекти поведінки особистості в управлінській діяльності
45. Психологічні особливості лідерства в умовах реалізації бізнесових проектів
46. Нейропсихологічні характеристики вищих психічних функцій дітей, як фактор адаптації до шкільного навчання
47. Соціально-психологічні особливості самотніх жінок
48. Вплив стилів сімейного виховання на агресивну поведінку дітей
49. Основні механізми психічної адаптації вимушених переселенців середнього дорослого віку
50. Особливості психічної сфери дітей - жертв внутрішньо сімейного насильства
51. Агресивність у підлітків та її вплив на міжособистісні стосунки
52. Емоційний інтелект та допінг-стратегії у особистості в період ранньої дорослості
53. Психологічні чинники міжособистісних взаємин дітей молодшого шкільного віку
54. Дослідження особливостей суб'єктивного благополуччя у жінок з акцентуйованими рисами характеру
55. Вікові особливості професійної деформації
56. Особливості діагностики та психологічної корекції копінг-стратегій в осіб молодого та дорослого віку
57. Особливості страхів та тривожних реакцій у дітей молодшого шкільного віку
Психологічна діагностика конфліктної поведінки в робочому колективі
Вплив особливостей сімейного виховання на ставлення молодших підлітків до обману та брехні
58. Особливості емоційної сфери у хворих на гіпертонічну хворобу
59. Психологічні чинники агресивної поведінки студентів вищих навчальних закладів
60. Психологічні особливості формування інтернет-залежності у осіб, що працюють з комп'ютерними технологіями
61. Психологічні чинники рівня задоволеності шлюбом
62. Особливості «Образу Я» у людей творчих професій
63. Гендерні особливості уявлень про образ ідеального партнера в подружжя
64. Особливості міжособистісного спілкування у соціальних мережах

65. Особливості особистості та самосвідомості в дорослих осіб зі схильністю до адиктивної поведінки
66. Психологічні особливості тривоги у жінок
67. Особливості внутрішньої картини хвороби у осіб з соматичною патологією
68. Чинники мотивації волонтерської діяльності в умовах сучасної кризи в Україні
69. Особливості комунікативної сфери працівників ІТ-галузі
70. Психологічні фактори прояву творчих здібностей у дітей молодшого шкільного віку
71. Батьківсько-дитячі відносини як чинник страхів в дошкільному віці
72. Особливості психічної адаптації особистості в період ранньої дорослості
73. Емоційна стійкість матері як чинник успішних міжособистісних взаємин дитини дошкільного віку
74. Особливості Я-концепції осіб, які перебувають у співзалежних відносинах у шлюбі
75. Критерії особистісної зрілості у старшокласників
76. Особливості копінг-стратегій осіб пенсійного віку
77. Роль тривоги і само актуалізації у феномені міжособистісної залежності у студентів соціономічних напрямків навчання
78. Темперамент та локус-контроль як чинники вибору копінг-стратегій особами різного віку
79. Особливості копінг-поведінки осіб на різних стадіях дорослості
80. Особистісні чинники переживання самотності жінками дорослого віку
81. Переживання невизначеності професійного майбутнього студентами психологами різних курсів
82. Оцінка прокрастинації, захисної та долаючої поведінки у осіб з різним типом трудової діяльності
83. Асертивна поведінка як фактор подолання психологічних проблем, пов'язаних з соціальною фрустрованістю
84. Стили батьківського виховання та формування довільної регуляції у дітей дошкільного віку
85. Психологічні особливості життєстійкості пацієнтів з невротичними розладами
86. Особливості емоційно-вольової сфери жінок з різними індексами маси тіла
87. Дослідження феномену психологічного благополуччя у комерційному середовищі
88. Самоприйняття як чинник соціально-психологічної адаптації
89. Психологічні чинники професійного вибору старших школярів
90. Психологічні особливості перебігу невротичних станів у дітей
91. Особистісні особливості співзалежних жінок
92. Психологічні особливості та материнських відносин у жінок з безпліддям
93. Особливості перебігу кризи середнього віку у жінок
94. Якість життя дорослих людей з розладами аутистичного спектру
95. Особливості психологічної готовності до материнства

96. Психологічна адаптація студентів різних курсів
97. Особливості стилів батьківського виховання дітей з розладами аутистичного спектру
98. Особливості емпатійності студентів соціономічних спеціальностей
99. Психологічні чинники емоційної співзалежності у жінок
100. Особливості самоактуалізації в підлітковому віці
101. Сучасні дослідження і підходи в психоаналізі
102. Форми соціально-психологічної адаптації та дезадаптації за допомогою Інтернет-технологій
103. Клініко-психологічні наслідки експансії технологій швидкого харчування
104. Психологічний аналіз схильності до ризику (проблема аутодеструктивності)
105. Особливості пам'яті при старінні
106. Нейропсихологічний підхід до дослідження формування психічних функцій в різних соціо-культурних умовах
107. Сприйняття часу: сучасні психологічні дослідження
108. Порушення спілкування як механізм шкільної дезадаптації
109. Порушення емоційної регуляції в дитячому віці
110. Проблема раннього дитячого аутизму
111. Вплив стилю сімейного виховання на формування патохарактерологічних рис характеру у дітей і підлітків
112. Емоційні порушення в підлітковому віці
113. Сімейні фактори психосоматичного розвитку і виникнення психосоматичних розладів у дитини
114. Проблема ВКБ в психології хворого
115. Вікові особливості ВКБ
116. Особливості ВКБ при різних захворюваннях
117. Проблема стресу і психічної травми в контексті психосоматичного дослідження
118. Традиції вивчення проблеми психічної травми в психоаналізі
119. Емоційний досвід осіб, які пережили психотравмуючі ситуації
120. Проблема комплайнса в медицині як психологічна проблема
121. Психологія здоров'я і проблеми психологічного благополуччя
122. Психічне здоров'я і девіантна поведінка
123. Психологічні проблеми девіантної поведінки підлітків
124. Психологія гніву
125. Психологічні проблеми ворожості і ненависті
126. Психологічні проблеми аутодеструктивної поведінки